

השבת

של רבי נחמן מברסלב

סיפור

פעם אחת אמר שהאדם צריך להתחזק בהאמונה בהצדיק האמת בהתחזקות גדול, עד שיהיה חזק כל כך שאפילו אחר מיתתו יהיה חזק באמונה ולא יוכלו להטעותו שם בשום אופן, כי גם שם צריכין התחזקות גדול להאמין בהצדיק.

ואמר כי יש נשמות הרשעים המתנגדים שרוצים להטעותו מהצדיק האמת, כדי למנועו שלא יתחזק לבוא אליו בשביל תיקון.

ואמר שמי שיהיה חזק באמונה בוודאי לא יוכלו שם המונעים למנועו מליכך להצדיק לקבל תיקון לנשמתו. כי עיקר המניעות גם שם הם רק מה שהמקטרגים והמחבלים וכו' שיש שם הם מבבלין ומחלישין דעתו ומטעין אותו ודוברין על הצדיק מה שדוברין כדי שלא יתחזק לבוא אליו (כי בודאי אפילו אחר פטירת האדם, כל זמן שאינו זוכה עדיין לבוא למקום מנוחתו בשלמות, עדיין אינו בעלמא דקשוט (בעולם האמת). אדרבה עיקר עונשו ויסורים על ידי המחבלים שמוליכין אותו בעולם התוהו, ונדמה לו כאילו עדיין הוא בזה העולם, ומטעים אותו בכמה הטעאות (כמפורסם בספרים).

אבל אם האדם חזק בדעתו ואינו שומע לדבריהם ומתעקש עצמו, ואומר: **איני שומע לכם, ואני רוצה דייקא לילך ולבוא אל הצדיק**, הם מוכרחים להניח אותו ואינם יכולים למונעו מזה בשום אופן, כי עיקר המניעות שהן מונעין, הוא רק מה שמטעין אותו, כנזכר לעיל.

וספר מעשה לעניין זה, שצריכים להתחזק להתקרב להצדיק, גם לאחר מיתה, כי גם שם צריכין התחזקות אמונה.

וספר, שהיה בארץ ישראל, איש אחד מאנשי רייסין, שנסע יחד לארץ ישראל עם הצדיק הקדוש המפורסם מורנו הרב מנחם מנדל זכר צדיק לברכה מויטפסק (וכבר ידוע מגודל המחלוקת שהיה על הצדיקים והחסידים בימים הקודמים, בפרט במדינות ליטא ורייסין, וכל מי שהיה רוצה להתקרב להם היו להם מניעות עצומות בלי שיעור) והסכימו שם בארץ ישראל לשלוח אותו לחוץ לארץ בשביל להביא מעות ארץ ישראל כנהוג. ובדרך

בחינת כצל כנסתו נהלכתי וכו' כנזכר לעיל. ועל כן נסמכו זה לזה, וכנזכר לעיל.

(לקוטי הלכות - הפילת מנחה ז', מ"ג)

צדיק

הצדיקים אמתיים עוסקים תמיד בכל דור בבנין המשכן על ידי הנקודות טובות שמוצאין בכל אחד מישראל, וכן עוסקין לקרב הגאולה ושיבנה הבית המקדש שלעתיד.

ועל כן, עיניהם מביטים תמיד למעלה, ולא למטה; היינו שמסתכלין רק על הטוב שנמצא בכל אחד מישראל, שהוא עולה למעלה למעלה, ואינם רוצים להביט אל הרע, שהיא בחינת למטה למטה.

ועל ידי זה, מעוררין את ישראל משנתם בגשמיות וברוחניות, ומכניסים אותם באמת לכף זכות, עד שיחזרו כולם להשם יתברך, שעל ידי זה תבא הגאולה, במהרה בימינו, ויבנה בית המקדש על מכונו.

(אוצר היראה - צדיק - פ"ה)

מכתב

שים ליבך היטב לכל דיבור ודיבור מדברינו.

משיח ימשך ויגלה בכל העולם הדעת של הצדיק האמת בעולם, בהתגלות נפלא ובשכל נפלא ואמת, בתכלית השלימות כזה, שעל ידי זה ילכו כולם בדרכי התשובה וישובו לה' יתברך וכו', ויחזרו וכו' וכו', ואפילו הרחוקים ביותר וכל המינים וכופרים גמורים יחזרו לה' יתברך, וילכו בתורותיו, אמן ואמן.

(מספר א"ב הנחל ב" - מכתב ר"ה)

ואם לא תשיג ידו... קרבן עני. וזה שאמר דוד: **כי עני ואביון אנכי ולבי חלל בקרבי כצל כנסתו נהלכתי** וכו'. ופרש רש"י כצל כנסתו לעת ערב, שאז הוא זמן תפלת המנחה.

כי דוד בחינת תשובה, כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה: **לא היה דוד ראוי לאותו מעשה אלא כדי להורות תשובה.** והוא בחינת תפלה, בחינת ואני תפלה, כמו שמבואר בהתורה הנזכרת לעיל. כי עקר התשובה הוא על ידי דבורי התפלה וכנזכר לעיל. ועיקר התשובה, שהיא התפלה, היא בבחינת תפלת המנחה שהיא לעת ערב, שהיא בחינת תפלה לעני, בחינת קרבן עני שהיא מנחה, כנזכר לעיל.

כי עיקר התשובה היא על ידי בחינת כצל כנסתו וכו', שהאדם צריך לשום אל לבו בכל יום שהיום יפנה השמש יבא ויפנה, וכן כל ימיו הם כצל עובר. ובפרט כשרואה ומבין בעצמו מה שנעשה עמו, ורואה שהדעת - שהוא בחינת אור השמש - מסתלק ממנו על ידי רבוי עוונותיו, שמחמת זה הוא עני מן הדעת, רק שיש לו איזה רשימו ונקודה מהדעת, שעל ידי זה יש בלבו עדיין איזה התעוררות לשוב לה' יתברך, על ידי ששומע עדיין קול הכרוז והרמזים שה' יתברך קוראו ומרמז לו לשוב.

וצריך לשום אל לבו, שרק עתה יש לו עת למהר למלט על נפשו. כי אולי ישכח גם את זאת. וכמו שכתב אדוננו מורנו ורבנו זכרוננו לברכה (בסימן ר"ו) על פסוק **תעיתי כשה אובד וכו' כי מצוותך לא שכחתי**, עיין שם. ועל ידי זה נתעורר לשוב בכל מה שיוכל, אפילו בבחינת קרבן עני, כנזכר לעיל.

וכל זה הוא בחינת מנחה, שהיא לעת ערב כשהיום מתחיל לערב ולהסתלק, שזה בחינת כצל כנסתו נהלכתי, שזה עיקר בחינת התעוררות לתשובה, כנזכר לעיל. ועל כן, נסמך לפסוק **כי עני ואביון אנכי ולבי חלל בקרבי**. כי עיקר התשובה על ידי שמרגיש עניותו ודלותו וכו', כנזכר לעיל, ומצמצם האור בבחינת ולבי חלל בקרבי, כמו שמבואר בהתורה הנזכר לעיל, וממהר לחוס על נפשו, בבחינת **ישש כגיבור לרוץ אורח**, כמו שמבואר שם; בטרם יפנה היום, עד אשר לא תחשך השמש וכו' כנזכר לעיל, שזהו

לכרות נצח מזה מורנו ר' יששכר שניידר זצ"ל

עצות

על-ידי שהוא נזהר ומשמר כבוד השם יתברך שיהיה בשלמות, שהוא נבזה בעיניו נמאס, וכבודו לאין נגד כבוד השם יתברך, על-ידי-זה זוכה לדבורים המאירים בתורה, שהם מאירים לו לתשובה שלמה, ועל-ידי-זה זוכה לבוא לתבונות התורה לעמקה. (לקוטי עצות - כבוד, ג')

תפילה

אנא השם הנכבד והנורא, מלך הכבוד, אשר בראת כל העולם כולו בשביל כבודך יתברך, כמו שכתוב: **כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו.**

ובכן, תעזרני ברחמיך הרבים, שאזכה שיתגדל וישתבח ויתעלה כבודך על ידי. ותהיה בעזרי, שאוכל לבטל עצמי לגמרי ולמעט בכבודי, שיהיה כבודי לאין ואפס, ולא אשגיח על כבוד עצמי כלל, רק להרבות כבוד המקום, ויהיו כל עסקי ועשיתי ומחשבתי ורצוני כולם, רק בשביל כבודך הגדול יתברך...

(לקוטי תפילות א', י"א)

חינוך מוהר"ן

שמעתי בשמו, שאמר שאם היה רוצה לגלות ולהראות היראה שלו, לא היו יכולים לעמוד ארבע אמות סמוך לביתו, אך הוא מעלים היראה שלו בכוונה.

וגם, אנכי שמעתי מפיו הקדוש, שאמר: **אני אוצר של יראת-שמים שכל מי שרוצה יכול לקבל ממני.**

ובאמת, היה נראה בחוש שכל שנתקרב אליו, נתמלא תיכף יראה גדולה ועצומה, ונתלהב מאד לעבודת השם יתברך, אשר לא נראה כזאת.

וגם עכשיו עדיין, יראתו הגדולה גנוזה בספריו הקדושים, וכל מי שעוסק בהם באמת ובתמימות, בא עליו יראה גדולה, ומתעורר מאד להי יתברך, כי **כל דבריו כגחלי אש.**

(גדולה נוראות השגתו, רצ"ד)

שהוא כבר מת, ושכל אלו שנוסעין עמו הם מלאכי חבלה, שהם מוליכין אותו ומטעין אותו בדרך הזה. ענה ואמר: **עתה בודאי אני חפץ דייקא שתוליכו אותי מיד לרבי הצדיק הנ"ל.** ענו הם ואמרו: **עתה בוודאי אין אנו מרוצים לזה להוליך אותך אליו,** והיו מתעצמים בדין זה, הוא רצה שיוליכו אותו לרבו והם לא רצו; עד שהביאו את המשפט לפני הבית דין שלמעלה. ופסקו שהדין עמו, שצריכין לעשות רצונו להוליכו מיד לרבו.

וכן היה, שתיכף ומיד, הוליכו אותו לרבו הצדיק מורנו הרב מנחם מנדל הנ"ל, שהיה עדיין בחיים אז בארץ ישראל, והביאוהו לביתו.

וכשנכנס לבית הצדיק מורנו הרב מנחם מנדל הנ"ל, נכנס עמו אחד מהמחבלים, ונפחד הצדיק ונשאר חלשות, ועוררו אותו; ואחר כך ישב הצדיק, ועסק בתיקונו בערך שמונת ימים, עד שתיקנו. והודיע אז הצדיק

הנ"ל לבני ארץ ישראל שנפטר השליח הנ"ל, כי לא ידעו עדיין מזה כלל, וספר להם כל המעשה הזאת.

(וזה היה מוכרח להם מאד לידע מפטירתו כדי לידע איך להתנהג בעסקי ארץ ישראל בעניין השליחות לחוץ לארץ).

וספר רבנו זכרוננו לברכה המעשה, למען דעת עד כמה צריכין להתחזק עצמו בהתקרבות להצדיק, גם שם אחר פטירתו, והעיקר תלוי בזה העולם, שמי שהוא חזק בזה העולם באמונה בהתחזקות האמתית, יזכה גם שם לזה. **כי כפום מה דאתדבק בר נש בהאי עלמא כן הוא בעלמא דאתי** [כפי מה שמתדבק בן אדם בעולם הזה, כן הוא בעולם הבא], ואז בוודאי לא יוכל למנוע אותו שום מונע מלידך להצדיק גם משם.

גם שמעתי בשמו, שאמר עצה לזה, שיוכל לבוא אחר פטירתו להצדיק, לשבוע על זה בנקיטת חפץ, ולא שמעתי זאת מפיו הקדוש בעצמו, רק מפי אנשי שלומנו ששמעו מפיו הקדוש. (מספר נחל גובע - כמה סיפורים)

אחים יקרים

העלו זקוק לעזרתכם. תרומות ניתן להפקיד בכל סניפי הדואר, על חשבון מספר 7-2255-89

הילוכו על הים, נפטר לעולמו זה האיש השליח הנ"ל, שהיה מקורב להצדיק מורנו הרב מנחם מנדל הנ"ל.

ובארץ ישראל, לא ידעו עדיין כלל, ואחר פטירתו נדמה לו כאילו הולך ונוסע לליפסיק עם אנשים שלו כאשר היה נוהג בחייו, כי היה סוחר גדול והיה נוסע לליפסיק בחייו. ונדמה לו גם עתה כאילו הוא נוסע לשם עם הנאמן שלו והבעל עגלה כדרכו תמיד.

בדרך נסיעתו, התחיל להתגעגע ולהשתוקק מאד לסע לרבו מורנו הרב מנחם מנדל הנ"ל, לקבל פניו הקדושים. ומרוב תשוקתו היה חפץ להפקיר הכל ולשוב מאמצע הדרך למקום רבו הנ"ל; והתחיל לדבר זאת לאנשיו שנסעו עמו, שהוא משתוקק לזה. והתחילו לשחוק ממנו ולדחותו מזה, כי איך יעלה על הדעת לסתר משא ומתן כזה וכו' ועל ידי זה מנעוהו מזה.

אחר כך, חזר ונתלהב בהשתוקקות נמרץ לסע לרבו, וחזר ואמר לאנשיו שהוא חפץ בזה; וחזרו למנעו ולדחותו בדבריהם, שאי אפשר לבטל משא ומתן כזה, לשוב מדרך כזה לליפסיק לבטל עסק כזה, ולנסוע עתה לבית רבו. ושמע לדבריהם גם בפעם הזאת, ונמנע מזה.

אחר כך, חזר ונתעורר בהתעוררות רב וגדול מאד, ואמר שאינו שומע כלל שום דבר, כי הוא רוצה דייקא מאד לנסוע לרבו ולהפקיר הכל בשביל זה, וכל מה שאנשיו מנעו אותו בדברים וטענות ואמתלאות, איך אפשר לעשות דבר כזה באמצע עסק כזה, לא שמע לדבריהם כלל! והיה חזק בדעתו לנסוע דייקא, תיכף ומיד לרבו. וצוה עליהם שיחזירו פניהם מדרכיהם, כדי לסע עמו למקום רבו.

וכשראו שאין יכולים למנעו בדברים וטענות, עמדו ומרדו בו, ואמרו שאינם רוצים לציית אותו בדבר זר כזה, וגער עליהם שיעשו כרצונו דייקא. והם לא רצו לשמעו. והתחיל לבעוס עליהם מאד, על שאינם רוצים לציית אותו, כי הוא הבעל הבית שלהם ומחויבים לשמוע לו ככל אשר יאמר.

בתוך כך, הודיעו לו האמת,